
**ONTWERPBEGROTINGSPLAN
VAN BELGIE**

Oktober 2014

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	3
1.	Macro-economische prognoses.....	4
2.	Begrotingsdoelstellingen.....	8
3.	Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid.....	11
4.	Raming van inkomsten en uitgaven na maatregelen.....	12
5.	Doelstellingen en discretionaire maatregelen in de ontwerpbegrotingen van de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten.....	13
5.1.	De federale overheid en de sociale zekerheid.....	13
5.2.	Gemeenschappen en Gewesten.....	19
	5.2.1. Vlaamse Gemeenschap.....	19
	5.2.2. Waals Gewest.....	23
	5.2.3. De Franse Gemeenschap	26
	5.2.4. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	30
	5.2.5. De Duitstalige Gemeenschap.....	31
	5.2.6. De Franse Gemeenschapscommissie	33
6.	Mogelijke verbanden tussen het ontwerpbegrotingsplan en de strategie voor groei en werkgelegenheid en de landenspecifieke vastgestelde streefdoelen	35
7.	Vergelijking met het meest recente stabiliteitsprogramma.....	36

1 Inleiding

Op 15 oktober heeft België een voorlopig ontwerpbegrotingsplan ingediend, dat ramingen bij ongewijzigd beleid bevatte. Intussen konden de begrotingsmaatregelen die de regeringen genomen hebben, becijferd worden en in de vereiste vorm voorgesteld worden.

Dit document bevat dus het definitieve ontwerpbegrotingsplan van België. Het geeft een overzicht van de begrotingsdoelstellingen van de verschillende subsectoren van de gezamenlijke overheid voor 2015 en van de maatregelen die getroffen werden om deze doelstellingen te behalen. De hier beschreven maatregelen hebben enkel betrekking op het begrotingsjaar 2015. Er werd dus in de cijfers nog geen rekening gehouden met de structurele hervormingen op lange termijn die de federale regering vastgelegd heeft in haar regeerakkoord met het oog op het versterken van de economische groei en de concurrentiekracht en het beperken van de budgettaire kosten van de vergrijzing.

Het plan bevat twee nieuwe elementen ten opzichte van 2014. Ten eerste houden de ontwerpbegrotingen rekening met de overdracht van bevoegdheden van de Zesde Staatshervorming die aanleiding geeft tot een verschuiving van middelen en uitgaven naar de gemeenschappen en gewesten. Ten tweede worden de ontwerpbegrotingen voor het eerst opgemaakt op basis van het ESR-2010.

Op basis van de begrotingsopmaak van de verschillende regeringen wordt voor België in 2015 een vorderingensaldo van -2,1 % van het bbp verwacht. Het structureel saldo zou -1,3 % van het bbp bedragen, wat een structurele verbetering met 0,7 % van het bbp inhoudt tussen 2014 en 2015.

1. Macro-economische prognoses

De macro-economische parameters werden uitgewerkt door het Federaal Planbureau in opdracht van het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR) en gepubliceerd in de economische begroting van september 2014. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en gewesten hebben zich op deze economische begroting gebaseerd bij de opmaak van hun initiële begroting 2015.

A. Een minder gunstige internationale omgeving

Tabel 0.i) Basishypothesen

	2013	2014	2015
Kortetermijnrente (jaarlijks gemiddelde)	0,2	0,2	0,1
Langetermijnrente (jaarlijks gemiddelde)	2,7	2,0	1,7
USD/EUR-wisselkoers (jaarlijks gemiddelde)	132,8	134,2	130,1
Nominale effectieve wisselkoers	1,6	0,4	-0,3
Wereld, exclusief EU, bbp-groei	3,6	3,6	4,2
Bbp-groei in EU	0,1	1,3	1,7
Groei van desbetreffende buitenlandse markten	1,2	2,9	5,1
Wereldinvoervolumes, exclusief EU	3,5	4,2	5,7
Olieprijzen (Brent, USD/vat)	108,7	106,1	104,1

De ramingen van het Federaal Planbureau gaan uit van een herneming van de groei op mondiaal vlak, maar een eerder moeizaam herstel van de economie in de EU en de eurozone in het najaar van 2014 en in 2015. De groei in de EU zou in 2014 en 2015 slechts een derde bedragen van de groei op wereldvlak (exclusief EU). Verwacht wordt dat de rentes laag blijven en zelfs nog zullen dalen. Ook wordt uitgegaan van een iets lagere koers voor de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar en een (relatief geringe) daling van de olieprijs.

Het Federaal Planbureau benadrukt dat het internationale scenario onzeker blijft. De Europese schulden crisis is nog steeds niet voorbij en het conflict in Oekraïne zou kunnen escaleren. Ook kan een normalisering van het Amerikaans monetair beleid resulteren in een opstoot van de langetermijnrentes.

De ramingen van het Federaal Planbureau zijn negatiever dan de ramingen van de Europese Commissie in het voorjaar. In haar Spring Forecast van april 2014 ging de Europese Commissie uit van een groei in de eurozone van 1,2 % in 2014 en van 1,7 % in 2015. Het

Federaal Planbureau gaat in haar septembervooruitzichten nog slechts uit van een economische groei in de eurozone van 0,8 % in 2014 en 1,3 % in 2015. Dit is vooral een gevolg van een tegenvallende eerste jaarthelft in 2014. Ook internationale instellingen zoals het IMF en de OESO hebben hun lentevooruitzichten in negatieve zin aangepast.

Op 7 oktober 2014 heeft het IMF zijn semesteriële World Economic Outlook gepubliceerd. Het IMF verwacht dat de wereldgroei in 2014-2015 lager zal zijn dan in zijn vorige vooruitzichten. De groei zou nu uitkomen op 3,3 % in 2014 en 3,8 % in 2015, wat iets negatiever is dan de vooruitzichten van het Federaal Planbureau. Ook voor de eurozone en de Europese Unie is het IMF negatiever dan in zijn eerdere ramingen maar sluiten de prognoses volledig aan bij die van het Federaal Planbureau. Voor de eurozone zou de groei 0,8 % bedragen in 2014 en 1,3 % in 2015.

B. De ramingen van de macro-economische parameters voor België

Groei

Tabel 1.a. De macro-economische vooruitzichten

	ESR-code	2013	2013	2014	2015
		niveau	variatie	variatie	variatie
1. Reëel bbp	B1*g	327,84	0,2	1,1	1,5
2. Potentieel bbp		334,51	0,8	0,9	1,1
bijdragen:					
- arbeid			0,3	0,3	0,3
- kapitaal			0,1	0,2	0,3
- totale factorproductiviteit			0,4	0,4	0,5
3. Nominaal bbp	B1*g	382,69	1,8	2,0	2,9
Componenten van reëel bbp					
4. Consumptieve bestedingen	P.3	202,96	0,8	1,2	1,2
5. Consumptieve bestedingen van de overheid	P.3	96,48	0,6	1,2	0,7
6. Bruto-investeringen in vaste activa	P.51g	76,07	-1,5	3,3	1,7
7. Veranderingen in voorraden en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden (% van bbp)	P.52 + P.53	0,50			
8. Uitvoer van goederen en diensten	P.6	328,58	1,9	2,3	3,2
9. Invoer van goederen en diensten	P.7	321,90	1,3	2,0	2,9
Bijdragen tot groei van reëel bbp					
10. Finale binnenlandse vraag			0,3	1,6	1,2
11. Veranderingen in voorraden en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	P.52 + P.53		-0,6	-0,8	0,0
12. Saldo goederen- en dienstentransacties van het buitenland	B0,11		0,5	0,3	0,3

Noot: Niveau van reëel bbp en potentieel bbp wordt bepaald t.o.v. referentiejaar 2005

Voor België verwacht het Federaal Planbureau een economische groei die iets hoger ligt dan het gemiddelde van de eurozone. De Belgische economie zou met 1,1 % groeien in 2014 en met 1,5 % in 2015. Deze groei is vooral het gevolg van de binnenlandse vraag die zou toenemen. De consumptie van gezinnen zou zowel in 2014 als in 2015 toenemen met 1,2 %.

Ook de overheidsconsumptie zou toenemen (1,2 % in 2014 en 0,7 % in 2015), net als de bruto-investeringen in vaste activa (3,3 % in 2014 en 1,7 % in 2015). Daarnaast is er een positieve netto-uitvoer, die ook een positieve invloed heeft op de bbp-groei. De uitvoer zou stijgen met 2,3 % in 2014 en 3,2 % in 2015, terwijl de invoer met respectievelijk 2 % en 2,9 % zou stijgen.

Prijzontwikkelingen

Tabel 1.b. Prijzontwikkelingen

	2013	2013	2014	2015
	niveau	variatie	variatie	variatie
1. Bbp-deflator	1,036	1,6	0,9	1,4
2. Deflator van de particuliere consumptie.	1,037	1,2	0,7	1,3
3. Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP)	1,039	1,1	0,6	1,3
4. Deflator van de particuliere consumptie.	1,048	2,3	0,6	1,5
5. Investeringsdeflator	1,031	1,0	0,8	1,8
6. Uitvoerprijsdeflator (goederen en diensten)	1,009	-0,4	-0,6	1,7
7. Invoerprijsdeflator (goederen en diensten)	1,009	-0,6	-0,8	1,8

Noot 1: Niveau is bepaald t.o.v. referentiejaar 2011

Noot 2: Als benadering voor het GICP wordt het Nationaal indexcijfer der consumptieprijzen (NICP) gegeven

Op basis van de cijfers van de economische begroting van september 2014 zou de inflatie (zowel volgens het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen als de gezondheidsindex) in 2014 op 0,6 % uitkomen en in 2015 op 1,3 %. Op basis van deze cijfers zou er een overschrijding van de spilindex plaatsvinden in februari 2015. Het Federaal Planbureau heeft op 7 oktober 2014 nieuwe inflatiecijfers gepubliceerd, waarbij het NICP en de gezondheidsindex voor 2014 op 0,5 % zouden uitkomen en voor 2015 op 1,2 %. In deze nieuwe prognose zou de overschrijding van de spilindex een maand later, in maart 2015, gebeuren.

Tabel 1.c. Arbeidsmarktontwikkelingen

	ESR-code	2013	2013	2014	2015
		Niveau	variatie	variatie	variatie
1. Werkgelegenheid, personen		4545,8	-0,4	0,2	0,9
2. Werkgelegenheid: gewerkte uren		7145,3	-0,2	0,5	0,6
3. Werkloosheidscijfer (%)			8,4	8,5	8,3
4. Arbeidsproductiviteit, personen		97,4	0,6	1,0	0,8
5. Arbeidsproductiviteit, gewerkte uren		68,0	0,7	0,6	0,7
6. Beloning van werknemers	D.1	201,4	1,9	1,1	2,3
7. Beloning per werknemer		53,1	2,3	1,0	1,6

1/ Beroepsbevolking, volgens intern begrip van definitie nationale rekeningen

2/ Definitie nationale rekeningen, in miljoenen uren

3/ Geharmoniseerde definitie volgens Eurostat, niveau (in %)

4/ Reëel bbp per werknemer

5/ Reëel bbp per gewerkt uur

Volgens de economische begroting van september 2014 zou de werkgelegenheidsgraad in 2014 uitkomen op 63,7 % (net als in 2013) en vervolgens stijgen tot 64 % in 2015. De werkgelegenheid in 2014 zou volgens de laatste ramingen stijgen met 9.400 arbeidsplaatsen, om in 2015 verder toe te nemen met 27.400 arbeidsplaatsen. Hierdoor zou de werkloosheid in 2015 afnemen van 8,5 % tot 8,3 % volgens de definitie van Eurostat. Zowel in 2014 als in 2015 wordt er een lichte toename van de productiviteit verwacht.

2. Begrotingsdoelstellingen

Ramingen voor 2014

Mede omwille van het economisch klimaat en de overgang naar het ESR 2010 wordt het financieringssaldo vandaag geraamd op -2,9 % van het bbp. Dankzij de regeringsmaatregelen zou het tekort de drempel van -3 % van het bbp, de referentiewaarde voor de procedure wegens buitensporige tekorten, niet overstijgen.

Voor het lopende jaar wordt momenteel een structurele verbetering verwacht van 0,3 % van het bbp.

Doelstellingen 2015

In 2015 zou het nominaal saldo van entiteit I beperkt worden tot -1,9 % van het bbp.¹ Dit komt overeen met een verbetering van het structureel saldo met 0,725 % van het bbp. In 2016 en 2017 heeft de federale overheid een structurele inspanning van respectievelijk 0,725 en 0,6 % van het bbp voorzien. Dankzij dit traject zou entiteit I in 2018 een begrotingsevenwicht bereiken.

Op het niveau van entiteit II hebben de Vlaamse Gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie een begroting in evenwicht uitgewerkt voor 2015. Dit evenwicht zou gedurende de hele regeerperiode behouden blijven.

Het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap verwachten een tekort van respectievelijk -450 en -170 miljoen EUR. Deze twee entiteiten zouden in 2018 opnieuw een begrotingsevenwicht bereiken. Voor de Duitstalige Gemeenschap werd als doelstelling een vorderingensaldo van -30 miljoen EUR bepaald voor 2015.

Traject

De som van deze individuele doelstellingen geeft het traject voor de gezamenlijke overheid. Volgens dit traject zou de gezamenlijke overheid in 2018 een begrotingsevenwicht bereiken.

---

¹ De begrotingsdoelstelling van entiteit I is -2,0% van het bbp voor 2015. Het verschil met het verwachte saldo (dat -1,9% bbp bedraagt) wordt verklaard door een reserve van 197 miljoen EUR die voorzien werd.

Dit traject moet nog binnen het Overlegcomité besproken en vastgelegd worden bij de uitwerking van het volgende stabiliteitsprogramma.

Tabel a. Indicatief traject in nominaal saldo voor de gezamenlijke overheid²

<i>In % bbp</i>	2014	2015	2016	2017	2018
Vorderingensaldo	-2,9	-2,1	-1,3	-0,4	0,0
Structureel saldo	-2,0	-1,3	-0,6	-0,1	0,0
Verbetering structureel saldo	0,3	0,7	0,7	0,5	0,1

Tabel 2.a. Begrotingsdoelstellingen van de overheid uitgesplitst naar subsector³

<i>In % bbp</i>	ESR-code	2014	2015
Vorderingenoverschot/-tekort naar subsector			
1. Overheid	S.13	-2,9	-2,1
2. Centrale overheid	S.1311	-2,7	-1,9
3. Deelstaatoverheid	S.1312	-0,1	-0,2
4. Lagere overheid	S.1313	0,0	0,0
5. Wettelijke socialeverzekeringsinstellingen	S.1314	0,0	0,0
6. Rente-uitgaven	D.41	3,1	2,8
7. Primair saldo		0,2	0,7
8. Eenmalige en andere tijdelijke maatregelen		0,2	0,0
9. Groei van het reële bbp (%)		1,1	1,5
10. Groei van het potentiële bbp (%) (= 2 in tabel 1.a)		0,9	1,1
11. Output gap (% van het potentiële bbp)		-1,8	-1,5
12. Cyclisch begrotingsonderdeel (% van het potentiële bbp)		-1,1	-0,9
13. Conjunctuurgezuiverd saldo (1-12) (% van het potentiële bbp)		-1,7	-1,2
14. Conjunctuurgezuiverd primair saldo (13+6) (% van het potentiële bbp)		1,3	1,6
15. Structureel saldo (13-8) (% van het potentiële bbp)		-2,0	-1,3

² De lokale besturen worden verondersteld een begroting in evenwicht te hebben gedurende het hele traject

³ Dit betreft het verwachte vorderingensaldo zoals het voortvloeit uit de verschillende begrotingen van de verschillende regeringen. Voor de sociale zekerheid is voor 2015 uitgegaan van een begroting in evenwicht, wat inhoudt dat onder lijn 2 'Centrale overheid' het volledige saldo voor entiteit I staat, namelijk de federale overheid en de sociale zekerheid. Zie ook voetnoot 1.

De schuldgraad neemt af

De regering wil de schuldgraad doen dalen. Op basis van het verwachte vorderingensaldo wordt de schuldgraad momenteel geraamd op 105,6 % van het bbp voor 2014. Rekening houdend met de groeihypothese en het hierboven vermelde verwachte vorderingensaldo zou de schuldgraad in 2015 afnemen tot 105,1 % van het bbp.

Tabel 2.b. Ontwikkelingen in de overheidsschuld

<i>In % bbp</i>	ESR-code	2014	2015
1. Brutoschuld		105,6	105,1
2. Variatie in brutoschuld		1,1	-0,5
Bijdragen tot variatie in brutoschuld			
3. Primair saldo		0,2	0,7
4. Rente-uitgave	D.41	3,1	2,8
5. Stock-flow adjustment		0,2	0,3
p.m.: impliciete rente op schuld		3,0	2,8

3. Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid

De tabel hieronder stelt de ramingen van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid voor. De ramingen voor 2014 stemmen overeen met de kennisgeving van de procedure voor buitensporige tekorten van september 2014.

Voor 2015 gaat het om ramingen die de entiteiten hebben gebruikt om hun begroting 2015 op te maken. Deze ramingen werden aangepast aan het ESR 2010.

Tabel 3: Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid

<i>In % bbp</i>	ESR-code	2014	2015
Overheid (S.13)			
1. Totaal inkomsten in ongewijzigd beleid	TR	51,3	50,9
waarvan			
1.1. Belastingen op productie en invoer	D.2	13,0	12,9
1.2. Belastingen op inkomen, vermogen enz.	D.5	16,9	17,2
1.3. Vermogensheffingen	D.91	1,0	0,8
1.4. Sociale premies	D.61	16,5	16,3
1.5. Inkomen uit vermogen	D.4	0,8	0,8
1.6. Andere		3,1	2,9
p.m.: Belastingdruk		48,0	47,8
(D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)			
2. Totaal uitgaven in ongewijzigd beleid	TE	54,1	54,4
waarvan			
2.1. Beloning van werknemers	D.1	12,3	12,3
2.2. Intermediair verbruik	P.2	3,9	3,9
2.3. Sociale uitkeringen	D.62	25,3	25,7
waarvan werkloosheidsuitkeringen		1,7	1,7
2.4. Rente-uitgaven	D.41	3,1	2,8
2.5. Subsidies	D.3	3,0	3,1
2.6. Bruto-investeringen in vaste activa	P.51g	2,1	2,1
2.7. Kapitaaloverdrachten	D.9	1,8	1,8
2.8. Andere		2,6	2,6

4. Raming van inkomsten en uitgaven na maatregelen

Onderstaande tabel houdt in tegenstelling tot tabel 3 rekening met de maatregelen genomen op verschillende overheidsniveaus om de vooropgezette doelstellingen van 2015 te halen.

Tabel 4. Ramingen inzake inkomsten en uitgaven na maatregelen

<i>In % bbp</i>	ESR-code	2014	2015
Overheid (S.13)			
1. Totaal inkomsten in ongewijzigd beleid	TR	51,3	50,9
waarvan			
1.1. Belastingen op productie en invoer	D.2	13,0	12,9
1.2. Belastingen op inkomen, vermogen enz.	D.5	16,9	17,0
1.3. Vermogensheffingen	D.91	1,0	0,9
1.4. Sociale premies	D.61	16,5	16,2
1.5. Inkomen uit vermogen	D.4	0,8	0,9
1.6. Andere		3,1	3,0
p.m.: Belastingdruk		48,0	47,6
(D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)			
2. Totaal uitgaven in ongewijzigd beleid	TE	54,1	53,0
waarvan			
2.1. Beloning van werknemers	D.1	12,3	12,2
2.2. Intermediair verbruik	P.2	3,9	3,7
2.3. Sociale uitkeringen	D.62, D.632	25,3	25,0
waarvan werkloosheidsuitkeringen			
2.4. Rente-uitgaven	D.41	3,1	2,8
2.5. Subsidies	D.3	3,0	2,8
2.6. Bruto-investeringen in vaste activa	P.51g	2,1	2,1
2.7. Kapitaaloverdrachten	D.9	1,8	1,8
2.8. Andere		2,6	2,6

5. Doelstellingen en discretionaire maatregelen in de ontwerpbegrotingen van de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de doelstellingen waarvan de verschillende entiteiten zijn uitgegaan bij de opmaak van hun ontwerpbegroting en de maatregelen die genomen werden om deze doelstellingen te realiseren.

5.1. De federale overheid en de sociale zekerheid

Voor 2015 wordt bij ongewijzigd beleid een structureel saldo voor entiteit I van -2,3 % van het bbp verwacht (gerekend op basis van het ESR 2010). De doelstelling die de federale regering zich stelt voor 2015 is een structureel saldo van -1,5 % van het bbp, wat een besparing van 0,8 % bbp of 3,4 miljard euro impliceert op het geheel van de federale overheid en de sociale zekerheid. Voor deze cijfers heeft de regering zich gebaseerd op de meerjarenraming van het monitoringcomité van juli 2014, die in september 2014 in grote lijnen aangepast werd aan de aangepaste economische parameters.

Onderstaande tabel geeft aan hoe de regering haar begrotingsdoelstelling bereikt. Vertrekkend van het geraamde structurele saldo bij ongewijzigd beleid (-9.633 miljoen euro), wordt de benodigde besparing berekend (3.400 miljoen euro), om tot de begrotingsdoelstelling te komen (-1,5 % bbp, of -6.233 miljoen euro). Daarbovenop wil de regering ook een aantal maatregelen nemen die ten goede komen aan de koopkracht, voor een totaal bedrag in 2015 van 619 miljoen euro. Uit de tabel blijkt dat de regering zelfs iets verder gegaan is dan strikt noodzakelijk om de doelstelling te bereiken: er is een overschot van 197 miljoen euro ten opzichte van de doelstelling van -1,5 % van het bbp.

Globaal overzicht maatregelen	miljoen euro	%BBP
Structureel saldo bij ongewijzigd beleid	-9.633	-2,3
Doelstelling	-6.233	-1,5
Te nemen maatregelen	3.400	0,8
Besparing primaire uitgaven	1.081	0,3
Besparing sociale uitgaven	1.425	0,3
Extra inkomsten	1.189	0,3
Totaal maatregelen	3.695	0,9
Koopkrachtmaatregelen	-619	-0,1
Aanpassing eerder genomen maatregelen	521	0,1
Structureel saldo na maatregelen	-6.036	-1,5
Beter dan doelstelling	-197	0,0

De regering heeft een reeks structurele maatregelen genomen die niet alleen in 2015 een impact hebben, maar ook naar de volgende jaren doorwerken. In dit ontwerpbegrotingsplan wordt enkel stilgestaan bij de cijfers voor 2015. De maatregelen worden ingedeeld in enkele grote categorieën, en worden telkens kort toegelicht. Kleine afwijkingen in de totalen zijn mogelijk.

Daarnaast werd rekening gehouden met een aanpassing van eerder besliste maatregelen (met name het uitstellen van de tweede opstap van het competitiviteitspact) en met beperkte terugverdieneffecten van de investering in competitiviteit. De impact van deze beslissingen wordt in onderstaande tabel gedetailleerd.

	miljoen euro	%BBP	ESR-code
Aanpassing eerder genomen maatregelen	521	0,13	
1 jaar uitstel competitiviteitspact (fiscaal luik)	171	0,04	D3
1 jaar uitstel competitiviteitspact luik SZ	300	0,07	D61
Onrechtstreekse effecten competitiviteit	50	0,01	

In eerste instantie bespaart de federale overheid op de eigen werking. De meeste loonkredieten worden met 4 % verminderd, de meeste werkingsmiddelen dalen met 20 %, de meeste investeringskredieten dalen met 22 %. Ook op de facultatieve subsidies is een lineaire besparing van toepassing (-20 %). Deze lineaire besparingen zijn niet alleen van toepassing op de federale overheidsdiensten, maar ook op de instellingen van openbaar nut, inclusief de instellingen van de sociale zekerheid. Om onverwachte praktische moeilijkheden met deze lineaire besparingen te kunnen oplossen, wordt de interdepartementele provisie verhoogd (+177 miljoen euro). Een aantal departementen en instellingen krijgen specifieke besparingen opgelegd, zoals ontwikkelingssamenwerking (-150 miljoen euro),

landsverdediging (-220 miljoen euro) en de NMBS-groep (-190 miljoen euro). Op die manier wordt 1.085 miljoen euro bespaard in de primaire uitgaven.

Inzake fiscale ontvangsten voorziet de regering in hogere accijnzen op tabak en een harmonisering van de belastbare basis voor de btw (+133 miljoen euro), worden intercommunales ook onderworpen aan de vennootschapsbelasting (+200 miljoen euro) en is er een vervroegde inning van de anticipatieve heffing op het pensioensparen (300 miljoen euro). De hogere fiscale ontvangsten staan in voor 28 % van het totale bedrag aan maatregelen.

Wat de niet-fiscale ontvangsten betreft, worden de dividenden in 2015 150 miljoen euro hoger ingeschat.

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (Uitgaven/ Inkomsten component) ESR-code	Boekhoudbe- ginsel	Stand van zaken betreffende invoering	Gevolgen voor begroting		
					2015 mio EUR	2015 % bbp	
PRIMAIRE UITGAVEN					1085	0,26	
Werking van de overheid					878	0,21	
Lineaire besparing op werkmiddelen overheid	Lineaire besparing van 4% op de meeste personeelskredieten, lineaire besparing van 20% op de meeste werkmiddelen, 4 miljoen op de beleidscellen	D1/P2		gebudgetteerd	429	0,10	
Index	1 maand later overschrijding spilindex	D1/D62		gebudgetteerd	34	0,01	
Besparing op ontwikkelingsamenwerking	Vermindering van de kredieten voor ontwikkelingsamenwerking	D7		gebudgetteerd	150	0,04	
Besparing op landsverdediging	De kredieten voor landsverdediging worden verminderd. In de toekomst worden de middelen voor landsverdediging als enveloppefinanciering toegekend, zodat zelf beslist kan worden over de toewijzing van de kredieten binnen de enveloppe. Als in de toekomst tekorten zouden ontstaan op de personeelskredieten, zal er binnen de enveloppe gecompenseerd moeten worden.	D1/P2		gebudgetteerd	220	0,05	
Andere specifieke besparingen op de werkmiddelen	Vermindering van huurcontracten en besparing werkmiddelen Regie der Gebouwen; besparing op preventieve diplomatie, conflictpreventie en internationale organisaties	P2		gebudgetteerd	45	0,01	
Sociale prestaties					16	0,00	
Specifieke besparingen	Structurele besparing op het Sociaal Stookoliefonds; lager budget terugbetaling spoedgevallen zorg OCMW's; besparing op sociale integratie	D62		gebudgetteerd	16	0,00	
Subsidies					197	0,05	
NMBS	Structurele besparing bij de NMBS-groep (188 miljoen), afschaffen van de financiering van de gratis go-pass (2 miljoen)	D3		gebudgetteerd	190	0,05	
B-Post	Besparing in de nieuwe beheersovereenkomst	D3		gebudgetteerd	7	0,00	
Investerings					44	0,01	
Besparing op investeringen	Lineaire besparing van 22% op de meeste investeringskredieten; 10% bij Regie der Gebouwen	P51		gebudgetteerd	44	0,01	
Kapitaaloverdrachten					0	0,00	
Andere					-106	-0,03	
Lineaire besparing op facultatieve subsidies	Structurele besparing op de facultatieve subsidies van 20%	D7		gebudgetteerd	68	0,02	
Specifieke besparingen	Besparing op het grootstedenbeleid, een aantal internationale bijdragen, een aantal dotaties	D7		gebudgetteerd	53	0,01	
Verhoging interdepartementele provisie	De interdepartementele provisie wordt verhoogd met 67 miljoen euro om eventuele problemen met betrekking tot de lineaire personeelsbesparing te kunnen oplossen. Verder wordt 100 miljoen euro toegevoegd voor investeringen, en 9 miljoen voor enkele specifieke dotaties.	D1/P51		in provisie	-177	-0,04	
Onderbenutting	Lager ingeschatte onderbenutting	niet geventileerd		gebudgetteerd	-50	-0,01	
UITGAVEN VAN DE ION					56	0,01	
Lineaire besparing op de werkmiddelen	4% lineaire besparing op personeelskredieten, 20% lineaire besparing op werkmiddelen.	D1/P2		gebudgetteerd	56	0,01	
FISCALE EN NIET-FISCALE ONTVANGSTEN					1189	0,29	
Productgebonden belastingen					213	0,05	
Accijnzen en BTW	Indexering alle accijnzen, verhoging accijnzen op tabak; harmonisering van de BTW-basis	D2		gebudgetteerd	133	0,03	
Taks op de beursverrichtingen	Verhoging van de taks op de beursverrichtingen	D2		gebudgetteerd	80	0,02	
Belastingen op inkomen					726	0,18	
Fiscale uitgaven	Niet-indexering van een aantal fiscale uitgaven; hervorming geheimecommissielonen-aanslag; aanpassing stelsel liquidatiebonus	D5		gebudgetteerd	126	0,03	
Pensioensparen	De bestaande anticipatieve heffing op het pensioensparen wordt versneld geïnd. Voor de opgebouwde reserves tot 31/12/2014 is het bestaande tarief 10%. Van dit bedrag wordt vanaf nu elk jaar 1% geïnd, tot een totaal bedrag van 5% ingehouden is. Het resterende bedrag wordt op de normale datum verminderd tot 3%, zodat de totale anticipatieve heffing verlaagd wordt van 10% naar 8%.	D5		gebudgetteerd	300	0,07	
Intercommunales	Intercommunales die hun boekjaar afsluiten ten vroegste op 1 juli 2015 worden aan de vennootschapsbelasting onderworpen. Er geldt een uitzondering voor de non-profitsector, die al aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen.	D5		gebudgetteerd	200	0,05	
Bijdrage financiële sector	Een gedeelte van het prudentieel eigen vermogen kan niet meer ingebracht worden voor de notionele interestafrek, instelling ééngemaakte jaarlijkse taks op de kredietinstellingen	D5		gebudgetteerd	100	0,02	
Kapitaalbelastingen					0	0,00	
Andere					250	0,06	
Griffierechten	Modernisering griffierechten	D2		gebudgetteerd	20	0,00	
Fiscale fraude	Modernisering invordering- en controleprocedures, administratieve samenwerking	D2/D5		gebudgetteerd	75	0,02	
Dividenden	Herraming te ontvangen dividenden	D42		gebudgetteerd	150	0,04	
Onverschuldigde bedragen				gebudgetteerd	5	0,00	
					TOTAAL	2274	0,55

In de sociale zekerheid is de belangrijkste besparing de aanpassing van de begrotingsnorm in de gezondheidszorg. Deze aanpassing zal voor 2015 resulteren in een besparing van 804 miljoen euro ten opzichte van de oorspronkelijk geraamde uitgaven. De besparingen worden groter in de volgende jaren. Daarnaast zijn er een aantal specifieke maatregelen die in de verschillende takken van de sociale zekerheid genomen worden, en een totale besparing van 578 miljoen euro betekenen. Daarbij valt onder andere de lineaire besparing op de

instellingen op (analoog aan de maatregel die voor de federale overheid getroffen werd), die 93 miljoen euro moet opbrengen.

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (Uitgaven/ Inkomsten component)	Boekhoudb eginsel	Stand van zaken betreffende invoering	Gevolgen voor begroting		
		ESR-code			2015 miljoen EUR	2015 % bbp	
Sociale bijdragen					0	0,00	
Sociale prestaties					1292	0,31	
Gezondheidszorg	Het groeipad in de uitgaven van de gezondheidszorg wordt in de toekomst als volgt bepaald: begrotingsdoelstelling jaar t-1*1,5% reële groeivoet+indexmassa, waarbij de indexmassa gedefinieerd wordt als de middelen die noodzakelijk zijn om de lonen, tarieven en prijzen te indexeren zoals voorzien in de reglementaire bepalingen. Voor 2015 zit in het cijfer van de besparing ook een bijkomende structurele besparing van 35 miljoen euro vervat.	D62		gebudgetteerd	804	0,19	
Welvaartsenveloppe	Naar aanleiding van de zesde staats hervorming, werd de kinderbijslag verwijderd uit de berekeningsbasis van de welvaartsenveloppe	D62		gebudgetteerd	53	0,01	
Werkloosheid	Afschaffen anciënniteitstoeslag en vrijstelling art. 90; verzwaaring bestaande administratieve sancties; tot 65 jaar beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt; aanpassing berekeningsbasis werkloosheidsuitkering	D62		gebudgetteerd	67	0,02	
Diverse besparingen sociale prestaties	Inschakelingsuitkering, inkomensgarantie-uitkering, tijdskrediet en loopbaanonderbreking, werkloosheid met bedrijfstoeslag, pensioenen	D62		gebudgetteerd	121	0,03	
Tijdelijke werkloosheid	Vergoedingspercentage verminderen naar 65%, beperking aantal dagen werkgever	D62		gebudgetteerd	73	0,02	
Invaliteit/arbeidsongeschiktheid	Verstrengen procedure en aanbod herintegratieplan na drie maanden, afschaffen verhoging RIZIV uitkering aan werklozen in arbeidsongeschiktheid, aanpassen berekeningsbasis uitkering arbeidsongeschiktheid, verzwaaring administratieve sancties	D62		gebudgetteerd	86	0,02	
index	1 maand later overschrijding spilindex op sociale prestaties en gezondheidszorg	D62		gebudgetteerd	88	0,02	
Werking					93	0,02	
Lineaire besparing op de de instellingen SZ	4% besparing op de personeelsuitgaven, 20% op de werkingsmiddelen en de investeringen	D1/P2		gebudgetteerd	93	0,02	
Subsidies					0	0,00	
Andere					46	0,01	
Onderbenutting	De onderbenutting wordt verminderd.	D1/P2		gebudgetteerd	-4	0,00	
Sociale fraude	Bijkomende maatregelen in de strijd tegen de sociale fraude	D62/D61		gebudgetteerd	50	0,01	
					TOTAAL	1431	0,34

In het kader van de sociale zekerheid is het ook belangrijk om aan te stippen dat de welvaartsaanpassing van de uitkeringen hervormd wordt, en in de toekomst gefiscaliseerd wordt. De budgettaire impact van deze maatregel is gedetailleerd in onderstaande tabel.

Budgettaire impact fiscalisering welvaartsenveloppe	miljoen euro	%BBP	ESR-code
Sociale prestaties primaire uitgaven	26	0,01	D62
Sociale prestaties SZ	289	0,07	D62
Personenbelasting	-315	-0,08	D5

Belangrijk om aan te stippen is ook dat de regering beslist heeft om de lonen en sociale uitkeringen éénmalig niet aan te passen aan de stijging van de levensduurte. Deze indexsprong heeft als hoofdbetrachting om de concurrentiekracht van de private ondernemingen te ondersteunen, maar heeft uiteraard ook effecten op de openbare financiën. Er wordt van uitgegaan dat de netto impact voor entiteit I nul is, maar dat de verschillende categorieën van inkomsten en uitgaven apart wel veranderen ten opzichte van de raming bij ongewijzigd beleid. Zo dalen de primaire uitgaven en de sociale prestaties met respectievelijk 295 en 773 miljoen euro, maar is er anderzijds een daling van de fiscale en parafiscale ontvangsten (-682 en -600 miljoen euro). Er moet echter ook rekening gehouden worden met de lagere personeelsuitgaven van de bedrijven, die resulteren in een hoger dan verwachte vennootschapsbelasting (+215 miljoen euro). De budgettaire impact van de indexsprong is opgenomen in onderstaande tabel.

Budgettaire impact indexsprong	miljoen euro	%BBP	ESR-code
Primaire uitgaven	283	0,07	D1/D62/D3
Instellingen openbaar nut	3	0,00	D1
Werking instellingen sociale zekerheid	9	0,00	D1
Sociale prestaties	773	0,19	D62
Sociale bijdragen	-600	-0,14	D61
Personenbelasting	-682	-0,16	D5
Vennootschapsbelasting	215	0,05	D5
Netto-impact	0		

Tot slot heeft de regering een aantal maatregelen genomen die tot doel hebben de koopkracht te ondersteunen. De belangrijkste daarvan is de verhoging van de forfaitaire beroepskosten, die het netto-inkomen van de werkenden verhoogd. Deze maatregel zal in 2015 450 miljoen euro kosten. Daarnaast werd 127 miljoen euro uitgetrokken om de indexsprong sociaal te corrigeren, en zijn er enkele kleinere maatregelen in de sociale zekerheid.

Nieuw beleid	miljoen euro	%BBP	ESR-code
Verhoging forfaitaire beroepskosten	-450	-0,11	D5
Sociale correctie indexsprong	-127	-0,03	D5
Tweede pensioenpijler zelfstandigen	-12	0,00	D5
Onbeperkte cumul pensioen-beroepsinkomsten	-30	-0,01	D62
Totale uitgaven nieuw beleid	-619	-0,15	

5.2. Gemeenschappen en Gewesten

5.2.1. Vlaamse Gemeenschap

Door de 6de staatshervorming neemt de budgettaire massa van Vlaanderen aanzienlijk toe en krijgt Vlaanderen er heel wat bevoegdheden bij. Daarmee kan er meer dan ooit tevoren een eigen beleid uitgestippeld worden dat gezinnen, ondernemingen en verenigingen versterkt.

Een solide budgettaire basis is de beste uitgangspositie om de uitdagingen waar Vlaanderen voor staat aan te gaan. Daarom wordt er in 2015, ondanks de moeilijke omgevingsfactoren (bijstelling groei naar 1,5 % en impact verstrengde Europese begrotingsregels) - conform het Belgisch stabiliteitsprogramma - opnieuw een begroting in nominaal evenwicht voorgesteld. Om tot dit evenwicht te kunnen komen heeft de Vlaamse Regering duidelijke keuzes moeten maken.

Creatie bruto beleidsruimte

Bij de creatie van de bruto-beleidsruimte zijn er twee belangrijke aspecten. Enerzijds is er een toename van de ontvangsten met 10,8 miljard euro, grotendeels te wijten aan de extra ontvangsten ter financiering van de nieuwe bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming. Daarnaast wordt er voor een totaalbedrag van 1,1 miljard euro aan begrotingsmaatregelen genomen. Voor deze inspanning werd in de eerste plaats gekeken naar de eigen werking van de Vlaamse overheid. Door te zorgen voor efficiëntere overheidsstructuren, een vermindering van de werkingsmiddelen en het inzetten op kerntaken, wordt het grootste deel van de inspanning intern geleverd. Daarnaast wordt ook de kostendekkingsgraad van een aantal diensten verhoogd en is er een beperking op de uitgaven van sommige nieuwe bevoegdheden. Het totaal van al deze inspanningen is in 2015 goed voor 1,1 miljard euro (zie onderstaande tabel).

Discretionaire maatregelen

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (Uitgaven/ Inkomsten component)	Gevolgen voor begroting (in miljoen EUR)
		ESR-code	2015
Begrotingsmaatregelen in miljoen euro			
1.	Besparing op werking overheid/derden		-394,0
2.	Afbouwen overheidsstructuren		-37,4
3.	Inzetten op kerntaken en efficiëntere werking		-175,0
4.	Stopzetten uitholling kostendekkingsgraad		206,8
5.	Rationaliseren en budgettair houdbaar maken nieuwe bevoegdheden		-200,6
6.	Afremmen groeipaden		-45,7
7.	Punctuele maatregelen		-99,2
	Totaal		1.159
Nieuw beleid in miljoen euro			
1.	Welzijn		65
2.	Onderzoek en ontwikkeling en maatregelen bedrijfsleven		20
3.	Instandhoudingsdoelstellingen		5
4.	Diverse		2
5.	Onderwijs (in beleid: 50 miljoen euro)		5
6.	ICT (in beleid: 10 miljoen euro)		1
	Totaal		98
Total			1.061

Aanwending bruto-beleidsruimte

Bij de aanwending van de bruto-beleidsruimte is er allereest rekening gehouden met de impact van de nieuwe bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming (10,6 miljard euro). De overgedragen bevoegdheden met het grootste budgettaire effect zijn de kinderbijslag, de residentiële ouderenzorg, fiscale uitgaven inzake woonbonus en bouwsparen, dienstencheques en het doelgroepenbeleid binnen het beleidsdomein werk.

Een tweede belangrijke factor bij de aanwending van de bruto-beleidsruimte zijn de kostendrijvers bij constant beleid voor de huidige bevoegdheden. Deze groeien aan met 470 miljoen EUR. Het betreft hier onder andere het effect van indexatie, de groei van het gemeente-en stedenfonds en de stijging van de loonkosten binnen het beleidsdomein onderwijs.

Naast de impact van de 6de staatshervorming en de kostendrijvers bij constant beleid, wordt ook 313 miljoen EUR aangewend voor technische bijstellingen. Een belangrijk onderdeel hiervan is de uitbreiding van de overheidsperimeter. Door het in rekening brengen van een aantal nieuwe instellingen binnen de begroting, hebben zowel de eigen ontvangsten

(toegevoegd aan de creatie van beleidsruimte) als de uitgaven (aanwending van de beleidsruimte) een impact op de bruto-beleidsruimte.

Dankzij de door de Vlaamse Regering gemaakte keuzes zijn er nieuwe beleidsimpulsen mogelijk. Er zullen in 2015 nieuwe investeringen gebeuren in welzijn en onderwijs. Ook voor innovatie, leefmilieu en informatisering wordt extra investeringsruimte voorzien. Hiermee wordt er ingezet op zowel dringende maatschappelijke noden als op infrastructuur en kennis die nodig zijn om het economisch herstel te stimuleren. Samen zijn deze nieuwe initiatieven goed voor 152 miljoen EUR aan extra beleidskredieten. De impact op de beleidsruimte is gelijk aan 98 miljoen EUR.

Ook binnen het Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven (FFEU) wordt voor 122 miljoen EUR aan nieuwe investeringen geïnitieerd: 80 miljoen EUR bij Mobiliteit en openbare werken (MOW) en 42 miljoen EUR voor grote culturele instellingen.

Nieuw beleid	Beleidskredieten in duizend euro	Betaalkredieten In duizend euro
Welzijn	65.000	65.000
Onderzoek en Ontwikkeling en maatregelen bedrijfsleven	20.000	20.000
Instandhoudingsdoelstellingen	5.000	5.000
Andere	2.000	2.000
Onderwijs (In Beleid: 50 miljoen EUR)	50.000	5.000
ICT (In Beleid: 10 miljoen EUR)	10.000	1.000
Totaal nieuw beleid	152.000	98.000
FFEU (80 miljoen MOW en 42 miljoen grote culturele instellingen)	122.000	

Tot slot heeft ook het verstrengde Europees begrotingstoezicht voor de eerste keer een impact (446 miljoen EUR). Zo worden onder meer de uitgaven van het project 'Scholen van Morgen' en de alternatief gefinancierde subsidies aan woonzorgcentra en ziekenhuizen in kader van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) bij de begroting in rekening gebracht.

5.2.2. Waals Gewest

Bij de vorming van de nieuwe regering vertoonde de begroting 2015 bij ongewijzigd beleid een groot tekort van 1.087 miljoen EUR. Dit tekort komt voort uit drie bronnen:

- het tekort bij constante perimeter, zijnde 190 miljoen EUR in 2015;
- de bijdrage van het Waals Gewest tot de sanering verbonden aan de 6de staats hervorming, zijnde 329 miljoen EUR in 2015;
- de uitbreiding van de begrotingsperimeter van het Waals Gewest opgelegd door Eurostat en het INR, zijnde 568 miljoen in 2015.

De Waalse Gewestregering heeft zich tot doel gesteld geleidelijk terug te keren naar het begrotingsevenwicht in 2018. Ondertussen worden de tekorten in ESR-termen beperkt tot maximum 450 miljoen EUR in 2015, 300 miljoen in 2016 en 150 miljoen in 2017.

Als gevolg van de 6de staats hervorming, werden de ontvangsten van het Waals Gewest grondig gewijzigd. Het totaalbedrag van de ontvangsten voor 2015 wordt in de volgende tabel in detail weergegeven:

Ontvangsten	2015
Ontvangsten 6e staats hervorming	6.241.691
waarvan bijkomend	3.413.934
waarvan solidariteitsmechanisme	612.473
waarvan overdracht bevoegdheden	2.171.379
Ontvangsten St-Emilie	3.421.255
Diverse ontvangsten	279
Totaal 6e staats hervorming en St-Emilie	9.663.225
Fiscale uitgaven voorafgehouden op de dotatie	-850.319
Subtotaal (a)	8.812.906
Middelen afkomstig van het regionale niveau	3.031.582
Overdrachten afkomstig van de gemeenschap	340.859
Subtotaal (b)	3.372.441
Totaal ontvangsten	12.185.346

Discretionaire maatregelen

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (uitgaven/ontvangstencomponent)	Gevolgen voor begroting (in miljoen euro)
		ESR-code	2015
1.	Verbetering van de ontvangsten van het fonds voor milieubescherming	Ontvangsten	19,5
2.	Inkomsten uit de veiling van de CO2-quota	Ontvangsten	40
3.	Dividenden	Ontvangsten	5
4.	Verlaging van de dotatie van de instellingen van openbaar nut met 10 % op 3 jaar: - wettelijk verbod instellen op de aanwending van de reserves door de ION - de dotaties indexerend overeenkomstig de bepalingen van de verschillende beheersovereenkomsten vanaf 2015; - besparingen opleggen van 5 % in 2015, bijkomend 3 % in 2016 en 2 % in 2017 (of een structurele besparing van 10 % in drie jaar)	Uitgaven	60
5.	Gedeeltelijke vervanging van de ambtenaren. Slechts een op vijf ambtenaren die vertrekken in 2015 en 2016 zal vervangen worden.	Uitgaven	8
6.	Verlaging met 15 % van de kosten voor studie en communicatie	Uitgaven	6
7.	Verlaging van de werkingskosten van de overheid	Uitgaven	2,8
8.	Vermindering van het aantal zendingen naar het buitenland	Uitgaven	2
9.	Verlaging van de dotatie aan het Provinciefonds: overdracht van de bevoegdheid "wegen"	Uitgaven	5,5
10.	Verlaging van de dotatie aan het Provinciefonds: overdracht van de bevoegdheden "wonen" en "energie"	Uitgaven	4,1
11.	Weerkerende verlaging met 15 % van de facultatieve / niet geregementeerde toelagen	Uitgaven	55,5
12.	Weerkerende verlaging met 7 % van de geregementeerde toelagen	Uitgaven	32,2
13.	Verlaging van sommige premies voor energie en wonen	Uitgaven	38
14.	Rationalisering van de premies voor economische expansie	Uitgaven	13
15.	Verlaging van de waarde van het APE-punt met 1,5 %	Uitgaven	10
16.	Spreiding van het "plan d'ancrage logement" (creëren van openbare woongelegenheden) over vier in plaats van drie jaar	Uitgaven	6,9
Totaal			310

Vermindering van de investeringsuitgaven, buiten Waalse begroting, maar bij de begrotingsperimeter van het Waals Gewest gerekend door het INR en Eurostat

Om het globale traject op de terugkeer naar een begrotingsevenwicht na te leven, zal de Waalse Gewestregering ervoor zorgen de heffingen van de operatoren via de mechanismen CRAC, SOWAFINAL, SPAQUE en SOFICO te beperken door een precieze monitoring in te voeren. Deze zal desnoods aangevuld worden met een aanpassing van de kalender voor de investeringen om binnen het traject te blijven. Zo wordt 340 miljoen aan werken die in 2015 gepland zijn uitgesteld.

Begrotingsbeheer

Om zeker te zijn dat de begrotingsdoelstellingen worden gehaald zal de regering de begrotingssturing van alle departementen en de eraan verbonden instellingen verstrakken. Daartoe zal ze de instrumenten voor beheer en meerjarenplanning in de begroting, in de financiën en in de belastingen doeltreffender maken, het toezicht op de uitgaven en op de inning en opvolging van de ontvangsten verbeteren, instrumenten voor thesaurie- en schuldbeheer ontwikkelen en de bevoegde overheidsdiensten meer betrekken.

Het begrotingsbeheer zoals bepaald in de gewestelijke beleidsverklaring, wordt geconcretiseerd door het oprichten van een Monitoringcomité. De permanente leden van dit comité zijn het Directoraat-generaal Begroting, het Directoraat-generaal Belastingen, het secretariaat-generaal, de cel voor financiële informatie (met inbegrip van het Single Point Of Contact), de Belastingscel en de Inspectie van Financiën.

Tot de taken van dit comité behoren:

- de opvolging van de ontvangsten (waaronder de dotaties aan de instellingen of gelijkgestelde, de fiscale en niet-fiscale ontvangsten), van hun inning en de bijwerking van de vooruitzichten in functie van de laatste beschikbare parameters;
- de opvolging van het verbruik van de begrotingskredieten;
- de opvolging van de ESR-weerslag van alle instellingen uit de perimeter van de begrotingsconsolidatie; de ESR-weerslag van alle gedelegeerde opdrachten en mechanismen voor alternatieve financiering ten aanzien van wat de regering heeft bepaald in haar begroting;
- de opvolging van de begrotingsfondsen om de ESR-weerslag te waarborgen die de regering heeft bepaald bij de opmaak van de begrotingen;
- de opvolging en regelmatige objectivering van het uitstaande bedrag;
- de monitoring van de lonen van het openbaar ambt.

5.2.3. De Franse Gemeenschap

Algemeen begrotingsbeleid

Bij de vorming van de nieuwe regering vertoonde de begroting 2015 bij ongewijzigd beleid een groot tekort van 280 miljoen EUR. Dit tekort komt voort uit drie bronnen:

- het tekort bij constante perimeter, zijnde 55 miljoen EUR in 2015;
- de bijdrage van de Franse Gemeenschap tot de sanering van de overheidsfinanciën verbonden aan de 6de staatshervorming, zijnde 138 miljoen EUR in 2015;
- de uitbreiding van de begrotingsperimeter van de Franse Gemeenschap opgelegd door Eurostat en het INR, zijnde 76 miljoen in 2015.

In het licht van deze diepgaande wijzigingen van het algemeen begrotingskader, heeft het regeerakkoord van juli 2014 een geleidelijke terugkeer naar het begrotingsevenwicht van de Franse Gemeenschap vastgelegd tegen 2018, met behulp van fikse besparingen vanaf 2015, structurele begrotingsverminderingen en het afvlakken van de investeringen om de ESR-impact van de nieuwe kwalificaties van het INR te verzachten.

Bovendien heeft de publicatie in september 2014 van de nieuwe macro-economische parameters - vertraging van groei en inflatie - de aandacht gevestigd op de sterke vermindering (100 miljoen EUR) van de inkomsten van de Franse Gemeenschap in vergelijking met de inkomsten die bij de begrotingswerkzaamheden van juli 2014 verwacht werden en dit terwijl de Franse Gemeenschap geen enkele fiscale bevoegdheid heeft.

Het ESR-saldo bij ongewijzigd beleid bedroeg bij aanvang der werkzaamheden -362 miljoen EUR.

Op 13 oktober 2014 heeft de regering van de Franse Gemeenschap haar begrotingsdoelstelling voor 2015 vastgelegd op een tekort van -170 miljoen EUR, nog steeds met het oog op een geleidelijke terugkeer naar het evenwicht in 2018.

Berekening van het vorderingensaldo

In duizend euro	Economische code	2014 aangepast	2015 initieel
Saldo		1.347.971	1.456.594
Toekenning en terugbetalingen van kredieten en deelnemingen	81+82+83-86-87	7.625	-949
Aflossingslasten i.v.m. leningen	91	8.271	8.499
Inkomenoverdrachten binnen de institutionele groep – inbegrepen in de begroting van de Franse Gemeenschap	41	1.693.279	1.767.448
Kapitaaloverdrachten binnen de institutionele groep – inbegrepen in de begroting van de Franse Gemeenschap	61	2.181	2.185
Bruto begrotingssaldo		-363.385	-320.589
Aflossingen		8.271	8.271
Netto begrotingssaldo		-355.114	-312.318
ESR-correcties		263.601	142.299
Vorderingensaldo		-91.513	-170.019

Begrotingsbeheer

Om zeker te zijn dat de begrotingsdoelstellingen worden gehaald, zal de regering de begrotingssturing van alle departementen en de eraan verbonden instellingen verstrakken.

Daartoe zal ze de instrumenten voor beheer en meerjarenplanning in de begroting, in de financiën en in de belastingen doeltreffender maken, het toezicht op de uitgaven en op de inning en opvolging van de ontvangsten verbeteren, instrumenten voor thesaurie- en schuldbeheer ontwikkelen en de bevoegde overheidsdiensten meer betrekken.

Het begrotingsbeheer zoals bepaald in het regeerakkoord van de Franstalige Gemeenschap, wordt geconcretiseerd door het oprichten van een Monitoringcomité.

Het Vast comité van het Monitoringcomité zal worden samengesteld uit:

- het Directoraat-generaal Begroting;
- de Algemene Besturen Openbaar Ambt en Onderwijzend Personeel;
- de Inspectie van Financiën;
- de cel voor financiële informatie
- het Single point of contact (SPOC).

Tot de taken van dit comité behoren:

- de opvolging van de ontvangsten (waaronder de dotaties aan de instellingen of gelijkgestelde), van hun inning en de bijwerking van de vooruitzichten in functie van de jongste beschikbare parameters;
- de opvolging van het verbruik van de begrotingskredieten;
- de opvolging van de ESR-impact van alle instellingen uit de perimeter van de begrotingsconsolidatie; de ESR-impact van alle gedelegeerde opdrachten en mechanismen voor alternatieve financiering ten aanzien van wat de regering heeft bepaald in haar begroting;
- de opvolging van de begrotingsfondsen om de ESR-impact te waarborgen die de regering heeft bepaald bij de opmaak van de begrotingen;
- de opvolging en regelmatige objectivering van de openstaande verplichtingen;
- de monitoring van de lonen van het openbaar ambt.

Discretionaire maatregelen

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (uitgaven/ontvangsten component)	Gevolgen voor begroting (in miljoen euro)
		ESR-code	2015
1.	Gedeeltelijke vervanging van de afvloeiende ambtenaren	Uitgaven	2,9
2.	EMMAP - moratorium voor nieuwe sessies van het certificaat overheidsmanagement	Uitgaven	0,3
3.	WBI - Structurele besparingsmaatregel voor de ION, cf. maatregel 3 Waals Gewest	Uitgaven	1,9
4.	Andere ION: 2% in 2015 en 2,5% (+0,5%) in 2016 en 3% (+ 0,5%) in 2017	Uitgaven	6,2
5.	ESR-impact van de RTBF	Uitgaven	1,5
6.	Niet-indexering van de Codes 4 gedeelte werking in 2015 en 2016	Uitgaven	11,0
7.	Niet-indexering van de kredieten voor de ministerkabinetten	Uitgaven	0,3
8.	Niet-indexering van de basisallocaties met code 9	Uitgaven	0,5
9.	Niet-indexering van de basisallocaties met code 5	Uitgaven	2,5
10.	Structurele vermindering met 3% van de basisallocaties met codes 5 en 9	Uitgaven	10,6
11.	Vermindering van de begrotingen schuldenlast	Uitgaven	14,5
12.	Bijkomende vermindering van de sportbegrotingen	Uitgaven	1
13.	Nulstelling van de provisie voor het sectoraal akkoord verplicht onderwijs	Uitgaven	0,6
14.	Geschil Onderwijs Stad Luik - logica van de vastgestelde rechten	Uitgaven	2,5
15.	Uitstel van de maatregel preventieadviseurs	Uitgaven	6,9
16.	Invoering van een belasting op duplicaten	Ontvangsten	0,3
17.	Stijging van de belasting voor de gelijkstelling van diploma's	Ontvangsten	0,7
18.	Beter beheer van de keuzemogelijkheden om de concurrentie tussen instellingen te beperken, verbetering van de coördinatie van het aanbod; beperken van buitensporige afwijkingen van de huidige normen, die leiden tot een te laag aantal leerlingen per keuzemogelijkheid	Uitgaven	2,8
19.	Verlaging van het percentage leerlingen in het lager en middelbaar onderwijs dat het jaar overdoet - terugverdieneffect	Uitgaven	2,2
20.	Behoud in kleuteronderwijs - terugverdieneffect	Uitgaven	0,2
21.	Loopbaan onderwijzend personeel - terugverdieneffect	Uitgaven	3,6
22.	Hergebruik van de werkmiddelen van de gedifferentieerde omkadering	Uitgaven	2,5
23.	Dotaties en werkingstoelagen voor de scholen	Uitgaven	15,2
24.	Moratorium op culturele infrastructuur	Uitgaven	-
25.	Moratorium op culturele centra	Uitgaven	-
26.	Moratorium op leespraktijk	Uitgaven	-
27.	Moratorium op musea	Uitgaven	-
28.	Moratorium op permanente opvoeding	Uitgaven	-
29.	Verkoop van gebouwen	Ontvangsten	8
30.	Optimalisering van de werkingskosten van de overheid	Uitgaven	2
31.	Monitoring van de wedden van het onderwijzend personeel	Uitgaven	11,2
Totaal			111,8

5.2.4. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In het kader van haar regeerakkoord 2014-2019 heeft de Brusselse regering zich er toe verbonden jaarlijks een begroting in evenwicht in te dienen, zoals dit wordt omschreven in Europese context.

In uitvoering van dit engagement heeft de Brusselse regering een begroting voor het jaar 2015 opgemaakt die in ESR-termen in evenwicht is.

Ten opzichte van de begroting 2014 moest bij de opmaak van deze begroting rekening gehouden worden met een paar belangrijke evoluties. Vooreerst komt in de begroting 2015 de bevoegdheids- en middelenoverdracht zoals beslist in het kader van de zesde staatshervorming voor het eerst ten volle tot uiting. De Brusselse regering heeft er voor geopteerd om de nodig middelen te voorzien opdat de overgedragen bevoegdheden in ongewijzigd beleid kunnen worden voortgezet. Daarnaast moest bij de opmaak van deze begroting rekening gehouden worden met een wijziging van de Europese statistische regels, waardoor het aantal instellingen waarvan de budgettaire resultaten mee in rekening worden gebracht bij die van het gewest, sterk is gestegen.

Het is binnen dit gewijzigde budgettaire kader dat de Brusselse regering haar begrotingsdoelstelling voor het jaar 2015 heeft gerealiseerd. Ze heeft hierbij geopteerd voor een doordacht en evenwichtig budgettair beleid. Zo was het nodig om bijkomende kredieten in te schrijven om tegemoet te kunnen komen aan de uitdagingen waar dit gewest voor staat, onder meer op het vlak van mobiliteit. Ook moest rekening gehouden worden met de consolidatie van de lokale besturen bij het begrotingsresultaat van Entiteit II – Brussels Gewest. Om te anticiperen op een mogelijk tekort bij de Brusselse lokale besturen is in de begroting van het gewest een provisie van 25,5 miljoen EUR ingeschreven.

Het resultaat van dit alles was dat voor 182 miljoen EUR aan bijkomende maatregelen moesten worden genomen om de begroting in evenwicht te brengen. Gelet op het meerjarig budgettair engagement, is beslist enkel structurele maatregelen te nemen. De maatregelen situeren zich zowel aan ontvangsten- als aan uitgavenzijden.

De totale maatregelen op de ontvangsten belopen 55 miljoen EUR. Het gaat hier vooreerst om een maatregel die belastingontwijkingen op de registratierechten moet tegengaan en die

in totaal 35 miljoen EUR opbrengt. Daarnaast wordt voorzien in een gewestelijke belasting op GSM-masten en een wijziging in de regelgeving inzake groenestroomcertificaten, die elk een meeropbrengst van 10 miljoen EUR voor het brussels gewest zullen genereren.

In de uitgavenbegroting werden voor 127 miljoen EUR aan kredieten structureel geschrapt. Het gaat hierbij voornamelijk om kredieten waar in het verleden al een geringe uitvoering op was, op kredieten binnen de werking van de administratie (onder andere studies, communicatie) en op facultatieve subsidies.

Discretionaire maatregelen

Lijst van maatregelen	Gedetailleerde omschrijving	Doelstelling (uitgaven/ontvangsten component)	Gevolgen voor begroting (in miljoen euro)
		ESR-code	2015
1.	maatregel tegen ontwijken registratierechten	D2	35,0
2.	groenestroomcertificaten		10,0
3.	belasting gsm-masten	D5	10,0
4.	structurele besparing diverse uitgavenkredieten		127,0
Totaal			182

5.2.5. De Duitstalige Gemeenschap

Het begrotingsbeleid van de Duitstalige Gemeenschap kadert zowel in het begrotingsbeleid van België dat als hoofddoelstelling de vermindering van de tekorten beoogt als in de context van de Europese verplichtingen die voortvloeien uit de programma's six-pack en two-pack.

Bij de eerste aanpassing van de begroting 2014 van de Duitstalige Gemeenschap en dus vooraleer de aanpassing van de wet op de institutionele hervormingen van de Duitstalige Gemeenschap werd goedgekeurd, werd een meerjarensimulatie overgemaakt aan het Parlement. Deze toonde voor de jaren 2015 tot 2019 een begrotingsevenwicht als resultaat. De Duitstalige Gemeenschap verklaarde zich ook bereid om een hogere responsabiliseringsbijdrage te leveren voor de pensioenen van de ambtenaren, evenals een bijkomende bijdrage van 2,13 miljoen EUR in 2015 en meer dan 4,3 miljoen EUR per jaar vanaf 2016 om de overheidsfinanciën te saneren. Ook had de Duitstalige Gemeenschap in haar berekeningen reeds de nodige maatregelen voorbereid en ingepast om meer verregaande besparingen in te voeren dan vereist was.

Volgende maatregelen werden door het Parlement of door de regering van de Duitstalige Gemeenschap verwezenlijkt met het oog op een begrotingsevenwicht vanaf 2015:

- verlaging van de loonmassa met 1 % van de weddeschalen van het personeel van de Duitstalige Gemeenschap, met inbegrip van het onderwijzend personeel, met ingang op 1 januari 2013;
- verlaging van de loonmassa met 1 % van de weddeschalen van het personeel van de Duitstalige Gemeenschap, met inbegrip van het onderwijzend personeel, met ingang op 1 januari 2014;
- beperking van de verhoging van de dotatie aan de gemeenten tot de evolutie van de index voor de jaren 2013 en 2014;
- blokkering van de toelagen en dotaties aan de instellingen van openbaar nut;
- vermindering van de uitgaven op verschillende gebieden;
- vermindering van de uitgaven voor toelagen aan verschillende infrastructuren;

Wet van 19 april 2014 tot wijziging van de wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap als gevolg van de zesde staatshervorming.

De gevolgen van de wet van 19 april 2014 tot wijziging van de wet tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap zijn cruciaal en nefast voor de begroting van de Duitstalige Gemeenschap. Daaruit volgt dat de Duitstalige Gemeenschap er niet zal in slagen in 2015 een begroting in evenwicht af te sluiten. Deze doelstelling zal pas worden bereikt op het einde van de regeerperiode in de jaren 2018/2019. Het tekort voor 2015 wordt geschat op 30 miljoen EUR; het bestaat uit volgende elementen:

- 7 miljoen EUR: onderfinanciering als gevolg van de zesde staatshervorming waarvan 2 miljoen EUR aanvullende bijdrage voor de sanering van de federale begroting;
- 2 miljoen EUR als gevolg van de verslechtering van de economische parameters;
- +/- 21 miljoen EUR : eenmalige verrichting: omzetting van een aantal bestaande alternatieve financieringen van de gemeenten en OCMW's in projecten met rechtstreekse toelage vanwege de Duitstalige Gemeenschap om in de toekomst de overheidsfinanciën van de gemeenten te consolideren volgens de ESR-normen in combinatie met de doelstelling maatregelen om te besparen op de interesten in de komende jaren.

In de komende jaren zal de Duitstalige Gemeenschap in een brede dialoog treden met alle beleids- en sociale partners van de gemeenschap om binnen ongeveer zes maanden een

consensus te bereiken over sociaal houdbare besparingsmaatregelen die noodzakelijk zijn om tot een begrotingsevenwicht te komen volgens de normen van de Hoge Raad voor Financiën in de begrotingsjaren 2018/2019.

5.2.6. De Franse Gemeenschapscommissie

Vooruitzichten initiële begroting 2015

De ontvangsten worden geraamd op 418,8 miljoen EUR. Dit bedrag bevat de laatste schijf van de federale overheid voor de herfinanciering van de COCOF.

Het college heeft zich ertoe verbonden de doelstelling voor het vorderingensaldo op 0 te houden.

In het algemeen wordt een onderbenutting van de kredieten op 1,5 % van de uitgavenmassa vastgesteld en toegepast bij de opmaak van de initiële begroting. Dit percentage onderbenutting wordt bevestigd bij de uitvoering van de uitgaven voor 2013.

Schulden

De COCOF heeft slechts één directe schuld. Deze betreft de aflossing voor het gebouw van de centrale administratie in de Paleizenstraat 42. Het bedrag dat in 2015 zal worden afgelost is 886 K euro.

De COCOF heeft ook nog indirecte schulden. Deze betreffen de SPABSB (Société publique d'administration des bâtiments scolaires) en de waarborg van de COCOF voor de aflossing van de schuld van het Institut Bruxellois Francophone pour la Formation professionnelle (IBFFP) voor de aankoop van het gebouw ORION (lening van 5 miljoen EUR) en een hypothecaire inschrijving op een grond die haar toebehoort om er een centrum voor gehandicapten te bouwen ten gunste van de vzw HOPPA.

Beoogde structurele maatregelen

De COCOF is historisch ondergefinancierd. De federale overheid herfinanciert haar in het kader van de zesde staatshervorming (32 miljoen in vier jaar: vier schijven van 8 miljoen EUR aan bijkomende dotatie). Sinds 2013 is de begroting van de COCOF opnieuw in

evenwicht. Om de begroting 2015 in evenwicht te houden waren er niettemin besparingen vereist voor een bedrag van 15,5 miljoen EUR.

Er moet worden benadrukt dat een strenge bewaking van de ontvangsten en de uitgaven van de instelling wordt aangehouden, gezien de structurele kwetsbaarheid die niet verholpen werd door de herfinanciering: de overgrote meerderheid van de uitgaven is rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden met de wedden. Deze evolueren tegen een tempo dat soms hoger ligt dan dat van de ontvangsten, waarvoor de COCOF slechts zeer beperkt bevoegd is.

6. Mogelijke verbanden tussen het ontwerpbegrotingsplan en de strategie voor groei en werkgelegenheid en de landenspecifieke vastgestelde streefdoelen

De federale regering plant in haar regeerakkoord talrijke structurele maatregelen om de tewerkstelling en de concurrentiekracht te versterken en om de fiscale wetgeving te verbeteren. Door deze structurele maatregelen zal de regering kunnen tegemoetkomen aan sommige specifieke aanbevelingen en ertoe bijdragen de doelstellingen te halen van het beleid Europa 2020. In de tabel hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste maatregelen die de nieuwe federale regering voorstelt.

LSA	Lijst van maatregelen	Beschrijving van direct belang
Belastingstelsel		
	Fiscale hervorming	De regering zal de uitgaven beheersen en een parafiscale en fiscale verschuiving ("tax shift") doorvoeren om een voldoende omvangrijke lastenverlaging te kunnen financieren, waarbij de belastingdruk op arbeid, bestaande uit fiscale en parafiscale lasten, aanzienlijk wordt verminderd, rekening houdende met nationale en internationale aanbevelingen ter zake.
	Ecofiscaliteit	De aankoop van producten die de gezondheid of het leefmilieu schaden wordt ontraden. In dit kader worden de accijnzen op tabak hervormd, waarbij de ad valorem accijnzen (in functie van de prijs) deels worden vervangen door specifieke accijnzen (in functie van de hoeveelheid). Daarnaast worden de accijnzen op diesel verhoogd met toepassing van het cliquet-systeem, zonder effect op de terugbetaling van de professionele diesel. De accijnzen worden jaarlijks geïndexeerd, rekening houdende met zowel de inflatie als het risico op concurrentienadeel. Het voorstel tot indexatie wordt voorgelegd in het kader van de begrotingsopmaak, en wordt vergezeld van een permanente screening van de evolutie van het Europees gemiddelde en van de evolutie van de accijnzen in de buurlanden in het bijzonder.
	Btw	De belastbare basis voor de heffing van de btw wordt verbreed: de btw-vrijstelling voor medische diensten op het gebied van esthetische chirurgie en behandeling wordt geschrapt, elektronische diensten afgenomen door Belgische particulieren bij Europese ondernemingen worden onderworpen aan btw in België en de ouderdomsvereiste bij werk in onroerende staat aan privé-woningen wordt verhoogd van 5 jaar naar 10 jaar.
Pensioen		
	Loopbaaneinde	De regering streeft naar een geleidelijke verhoging van de effectieve loopbaanduur, stapsgewijs naar 45 jaar, De wettelijke pensioenleeftijd wordt in 2025 verhoogd naar 66 jaar en zal in 2030 67 jaar bedragen.
	Pensioenberekening	De regering zal, in nauw overleg met de sociale partners en het Nationaal Pensioencomité, een wettelijke basis met inwerkingtreding ten laatste in het jaar 2030 opstellen voor een puntensysteem voor de pensioenberekening op basis van het verslag van de commissie pensioenhervorming 2020-2040.
Arbeidsmarkt, opleiding, onderwijs		
	De werkloosheidsvallen wegwerken	Het nettoloon van de werknemer zal verhoogd worden door een daling van de fiscale en sociale lasten die van het brutoloon worden afgehouden.
Competitiviteit		
	Index sprong	Als onderdeel van een pakket van maatregelen om de loonhandicap met de buurlanden weg te werken werd een indexsprong beslist. Deze indexsprong is van toepassing op de lonen in de privésector, deze uit de overheidssector en de sociale uitkeringen. Bij de eerstvolgende overschrijding van de spilindex voor de overheidssector zullen de wedden en de uitkeringen niet worden aangepast.
	De vermindering van de werkgeverslasten	Voor het einde van de legislatuur zal de regering het basispercentage van de werkegeverslasten verminderen met het objectief om een basispercentage van 25 % te bereiken.

7. Vergelijking met het meest recente stabiliteitsprogramma

In het stabiliteitsprogramma 2014-2017 van april 2014 werd een louter indicatief traject voorgesteld, gezien de federale en gewestverkiezingen op 25 mei 2014.

Dit traject voorzag een structureel vorderingensaldo van -1,4 % van het bbp voor 2014. Dat zou overeenkomen met een nominaal tekort van -2,15 % van het bbp. Tussen 2014 en 2015 moest het structureel saldo verbeterd worden met -0,7 % van het bbp, waardoor het nominaal saldo in 2015 -1,4 % van het bbp zou bedragen.

Mede omwille van het economisch klimaat en de overgang naar het ESR 2010 zijn de ramingen van het vorderingensaldo tussen het stabiliteitsprogramma en dit ontwerpbegrotingsplan verslechterd. Voor 2013 is het verschil van 0,3 % van het bbp zelfs haast volledig te wijten aan de overgang naar het ESR 2010.

De nieuwe regeringen zullen dit traject binnen het Overlegcomité bespreken en vastleggen bij de uitwerking van het volgende stabiliteitsprogramma.

Tabel: Vergelijking met het jongste stabiliteitsprogramma⁴

<i>In % bbp</i>	2013	2014	2015
Vorderingensaldo			
Stabiliteitsprogramma	-2,6	-2,1	-1,4
Ontwerpbegrotingsplan	-2,9	-2,9	-2,1
Verschil	0,3	0,8	0,7
Structureel saldo			
Stabiliteitsprogramma	-1,9	-1,4	-0,7
Ontwerpbegrotingsplan	-2,3	-2,0	-1,3
Verschil	0,4	0,6	0,6

⁴ De cijfers van het stabiliteitsprogramma zijn bepaald op basis van ESR 1995 terwijl deze van het ontwerpbegrotingsplan gebaseerd zijn op ESR 2010, wat de cijfers moeilijk vergelijkbaar maakt.